

Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku w 2008 roku.

Rok 2008 był piątym rokiem działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku po wejściu w życie reformy wprowadzającej dwuinstancyjność sądów administracyjnych. Sąd funkcjonował w dotychczasowej strukturze dwóch wydziałów orzeczniczych (I – Finansowego i II – Ogólnoadministracyjnego) oraz Wydziału Informacji Sądowej przy niezmienionym składzie kadry kierowniczej. Kontynuowano dotychczasowe kierunki działania i linię orzeczniczą.

W okresie od stycznia do kwietnia 2008 roku orzekało 11 sędziów i 3 asesorów, zaś od dnia 1 maja 2008 r., w związku z przeniesieniem jednego sędziego do WSA w Olsztynie, orzekało 10 sędziów i 3 asesorów. Została otwarta i pozostaje w toku procedura obsadzenia brakującego etatu sędziowskiego.

Do miesiąca października zatrudniony był jeden referendarz, zaś od 1 listopada pracę na tym stanowisku wykonywały dwie osoby. Referendarze sądowi orzekali głównie w zakresie prawa pomocy i załatwili 243 wnioski. Nadto prowadzili posiedzenia mediacyjne, te jednak nie były liczne.

Generalnie w roku sprawozdawczym było zatrudnionych 7 asystentów sędziów, przy czym jeden z nich od miesiąca listopada pełni funkcję referendarza.

Priorytetami w działalności WSA w Białymstoku w roku sprawozdawczym były: dbałość o dobry poziom orzecznictwa – przy sprawności postępowania i poszanowaniu reguł procesowych – oraz zapewnienie wysokiej kultury prowadzenia rozpraw i kompetentnej oraz uprzejmej obsługi stron postępowania jak i pozostałych petentów.

Przeprowadzona w ramach nadzoru Prezesa NSA wizytacja tut. sądu zakończyła się pozytywną oceną.

Ogólny wpływ spraw w 2008 roku (we wszystkich repertoriach i obydwu wydziałach orzeczniczych) wyniósł 1557. Przy pozostałych niezakończonych sprawach z 2007 roku w liczbie 332 – w roku sprawozdawczym załatwiono łącznie 1429 spraw, a pozostało 460 spraw niezakończonych.

Łącznie do I Wydziału tut. Sądu w 2008 roku wpłynęło 625 spraw, a zostało załatwionych 549 (w tym na rozprawie 414) i pozostało 179 spraw niezakończonych.

Do II Wydziału – Ogólnoadministracyjnego wpłynęły łącznie 932 sprawy, załatwiono 880, w tym na rozprawie 583, pozostało 281 spraw niezakończonych.

W rozbiciu na poszczególne repertoria wpływ i załatwienie przedstawia się następująco:

- w repertorium SA zarejestrowano łącznie 1462 sprawy, w tym w Wydziale I – 614, zaś w Wydziale II – 848. Z poprzedniego okresu sprawozdawczego pozostało łącznie 319 spraw niezakończonych (odpowiednio 103 i 216). Załatwiono łącznie 1342 sprawy ((538 + 804), w tym na rozprawie 945 (410 i 535). Niezakończonych spraw zarejestrowanych w repertorium SA pozostało na następny okres sprawozdawczy 439 (odpowiednio 179 i 260),
- skarg na bezczynność – repertorium SAB – wpłynęło łącznie 79 (w Wydziale I – 4, w Wydziale II – 75). Z poprzedniego okresu pozostało niezakończonych 12 skarg (wyłącznie w Wydziale II). Ogółem zakończono 72 sprawy w przedmiocie

bezczynności, w tym 49 na rozprawie. Na następny okres sprawozdawczy pozostało niezadowolonych 19 skarg,

- liczba spraw zarejestrowanych w repertorium SO była niewielka – 16, z czego zadowolono na rozprawie i posiedzeniu niejawnym łącznie 15 spraw, co przy jednej sprawie, która pozostała jako niezadowolona z roku 2007 daje wynik 2 spraw przechodzących na rok 2009.

Powyższe obrazuje tabela nr 3.

Łącznie w sprawach ze wszystkich repertoriów na posiedzeniach jawnych i niejawnych sporządzono 1169 uzasadnień. Godzi się podkreślić, iż za ledwie w jednej sprawie został przekroczony ustawowy termin do sporządzenia uzasadnienia. Świadczy to o zdyscyplinowaniu sędziów oraz asesorów orzekających w tut. sądzie.

W 2008 roku skargi były wnoszone przez następujące podmioty:

- osoby fizyczne – 1232
- osoby prawne – 220
- organizacje społeczne – 68
- prokuratorzy – 17.

Nie zanotowano aktywności Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dokonując analizy pod kątem organów, których orzeczenia były przedmiotem kontroli tut. Sądu w 2008 roku, to skargi obejmowały akty administracyjne lub bezczynność następujących organów:

- centralnych i naczelných organów – 51 skarg (15 na rozstrzygnięcia Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, 24 na Ministra Finansów oraz po 6 na czynności Prezesów KRUS-u i ZUS-u);
- samorządowych kolegiów odwoławczych – 444 skargi, w tym SKO w Białymstoku – 233, w Łomży 132 i w Suwałkach 79;
- terenowych organów administracji rządowej – 396 skarg organów Województwa Podlaskiego,
- izb skarbowych – 301;
- inspektorów urzędów kontroli skarbowych – 4;
- dyrektora izby celnej – 127;
- innych organów – 106.

W porównaniu do 2007 roku wpływ spraw utrzymał się na zbliżonym poziomie (1557 – w 2008 roku, a 1591 w 2007 r.), natomiast mniej spraw zostało w bieżącym roku zakończonych – 1429, podczas gdy w 2007 roku 1583). Z pewnością na taki wynik nie pozostał bez wpływu fakt wyłączenia z orzekania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Białymstoku jednego sędziego, który cały rok był delegowany do NSA i w rodzimym sądzie faktycznie nie orzekał. Także w roku sprawozdawczym faktycznie nie orzekał drugi sędzia, który następnie z dniem 1 maja 2008 roku został przeniesiony do innego sądu wojewódzkiego. Dodać trzeba dość długi okres choroby kolejnego sędziego.

W poszczególnych, wybranych kategoriach spraw zarejestrowanych w repertorium SA, wpływ kształtował się w następujący sposób (w nawiasie dane z roku 2007):

- sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych – 391 (360),
w tym m.in.:
- podatek dochodowy od osób fizycznych – 98 (81),

- podatek dochodowy od osób prawnych – 19 (16),
- podatek od towarów i usług – 114 (101),
- podatek od spadków i darowizn – 6 (5),
- podatek od nieruchomości – 40 (37),
- egzekucja świadczeń pieniężnych – 27 (21),
- sprawy celne – 119 (243), w tym:
 - podatek akcyzowy – 95 (168),
 - inne sprawy celne – 73 (75),
- sprawy z zakresu prawa budowlanego – 184 (175),
- sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego – 144 (107),
- sprawy z zakresu pomocy społecznej – 92 (125),
- sprawy dot. dróg publicznych i pr. o ruchu drogowym – 97 (74),
- sprawy dot. subwencji unijnych, funduszy strukturalnych – 86 (-)
- sprawy dotyczące ochrony środowiska i przyrody – 58 (52),
- sprawy z zakresu wywłaszczeń i zwrotu nieruchomości – 42 (29),
- sprawy samorządowe – 35 (70), w tym:
 - skargi na uchwały jednostek samorządu terytorialnego – 18 (34),
 - skargi na rozstrzygnięcia nadzorcze – 12 (24),
- sprawy dotyczące ewidencji ludności – 36 (39),
- sprawy z zakresu gospodarowania nieruchomościami – 22 (20),
- sprawy z zakresu geodezji i kartografii – 20 (30),
- sprawy mieszkaniowe, w tym dodatków mieszkaniowych – 17 (26),
- sprawy kombatanckie – 15 (7).
- sprawy dotyczące ochrony zdrowia – 12 (16),
- sprawy z zakresu rolnictwa i leśnictwa – 10 (72),
- sprawy z zakresu zatrudnienia i bezrobocia – 5 (11).

Wśród załatwionych na rozprawach 997 spraw (łącznie repertorium SA, SAB i SO) w 944 przypadkach wydano rozstrzygnięcia merytoryczne, w tym w 307 uwzględniono skargę, co stanowi 32, 50 %, zaś w 637 oddalono, co stanowi 67, 48%.

W inny sposób (odrzućenie, umorzenie) na rozprawach załatwiono łącznie 53 sprawy.

Na posiedzeniach niejawnych w obydwu wydziałach łącznie załatwiono 432 sprawy (repertorium SA + SAB).

Od wydanych orzeczeń wpłynęło 227 skarg kasacyjnych (dot. repertoriów: SA – 215 i SAB – 12), z czego 29 skarg kasacyjnych zostało odrzuconych w większości z powodu nieuiszczenia wpisu, uchybienia obowiązkowi przymusu adwokackiego lub nieusunięcia braków formalnych po wezwaniu.

Na chwilę obecną brak jest danych obrazujących skuteczność środków odwoławczych za 2008 rok.

Spośród wszystkich spraw zarejestrowanych w tutejszym sądzie we wszystkich repertoriach, w 2008 roku zawieszono postępowanie w 63 przypadkach (wszystkie były zarejestrowane w repertorium SA).

Na koniec roku sprawozdawczego pozostało niezakończonych z repertorium SA: 33 sprawy powyżej 6 do 12 miesięcy, 18 spraw z powyżej 12 miesięcy do 2 lat, 2 sprawy powyżej 2 do 3 lat oraz 2 sprawy powyżej 3 lat. Jeśli chodzi o repertorium SAB to sprawy powyżej 6 miesięcy do 2 lat pozostały 2, spraw starszych nie odnotowano. W stosunku do ogólnej liczby spraw problem spraw tzw. „starych” w tut. Sądzie faktycznie nie istnieje.

Przyczynami „starzenia się” spraw jest przede wszystkim czasowa niemożność podjęcia postępowania zawieszono w sprawach niepodlegających umorzeniu oraz ponowne

wpisanie po kasacyjnym wyroku NSA, jak też powtarzające się procesowe wnioski „wpadkowe” stron połączone z wyczerpaniem trybu zażaleniowego. Okresowe kontrole spraw „starych” sprawowane przez przewodniczących wydziałów mają na celu przyspieszenie ich załatwienia i dyscyplinowanie sędziów do podejmowania kroków w tym kierunku.

Podsumowując działania tut. sądu w 2008 roku stwierdzić należy, że zakres przedmiotowy działalności stanowił kontynuację lat poprzednich, przy zauważalnym wzroście stosowania przepisów unijnych oraz zwiększonej liczbie spraw z elementami tego prawa, np. spraw dot. dopłat do produkcji rolnej i rent strukturalnych o symbolu 655, których w omawianym okresie sprawozdawczym wpłynęło 86.

W dalszym ciągu w ogólnej liczbie wpływu najliczniejszą grupę stanowiły sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych (391 – podczas, gdy w 2007 roku – 360), w której to grupie nastąpił wzrost spraw dot. podatku dochodowego od osób fizycznych z 81 do 98 i podatku od towarów i usług ze 101 do 114, ale w widoczny sposób zmalała liczba spraw w przedmiocie podatku akcyzowego ze (168 do 95). Także spadła ilość spraw celnych z 75 do 25.

Spadek liczby spraw z zakresu podatku akcyzowego zapewne stanowił następstwo ostatecznego rozstrzygnięcia problemu zgodności polskich przepisów podatkowych z przepisami prawa wspólnotowego dot. wewnątrzspółnotowego nabycia samochodów osobowych – co nastąpiło w związku z wyrokiem ETS z dnia 18 stycznia 2007 r.

Z powyżej powołanym wyrokiem wiązała się z kolei duża liczba spraw zarejestrowanych w 2007 roku, uprzednio zawieszonych (w 2006 roku), a podjętych po wyroku ETS i wpisanych pod nowy numer w 2007 roku.

Spadek wpływu w sprawach celnych stanowi tendencję stałą i wiąże się z utworzeniem wspólnego obszaru celnego i możliwością zgłaszania towarów do odprawy celnej także w innych, niż Polska, państwach członkowskich.

Należy także zasygnalizować, że zgodnie z przepisami Rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Dz.U. Nr 163, poz. 1016) z dniem 11 października 2008 roku przeszły do orzekania przez sądy wojewódzkie inne niż WSA w Warszawie, sprawy dotyczące:

- wydawania w indywidualnych sprawach pisemnych interpretacji przepisów prawa podatkowego (interpretacje indywidualne) – art. 14 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
- umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 28-29 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 41 a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W 2008 roku wpłynęło do tut. Sądu 36 spraw tego rodzaju, w tym 24 dotyczyło interpretacji indywidualnych z zakresu prawa podatkowego. Załatwiono łącznie 3 sprawy, w tym jedną (I SA/Bk 441/08) przekazano wg właściwości innemu sądowi wojewódzkiemu.

W sprawach podatkowych i celnych zauważalny i widoczny był wpływ prawa wspólnotowego.

Problematyka spraw rozpoznawanych z zakresu podatku akcyzowego dotyczyła w głównej mierze opodatkowania sprzedaży samochodów osobowych przed ich pierwszą rejestracją w kraju oraz opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodu osobowego i odmowy stwierdzenia nadpłaty podatku akcyzowego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodu w wysokości wskazanej we wniosku.

Z uwagi na wydanie przez ETS wyroku z 17 lipca 2008 r. w sprawie *Dariusz Krawczyński vs Dyrektor Izby Celnej w Białymstoku* (sygn. C-426/07), tut. Sąd w sprawach dotyczących opodatkowania sprzedaży samochodów osobowych przed ich pierwszą rejestracją w kraju uchylał zaskarżone decyzje. Sąd powołując się na stanowisko wyrażone przez ETS wskazywał, że organy naruszały art. 90 TWE przez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy stosowanie przepisów prawa krajowego (tj. art. 80 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym, § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego) spowodowało dyskryminujące opodatkowanie podatkami akcyzowymi sprzedawanych samochodów pochodzących z innych państw członkowskich Unii Europejskiej przed ich pierwszą rejestracją w kraju.

Podobnie wpływ na linię orzecniczą Sądu miał inny wyrok ETS – z 18 stycznia 2007 r. sygn. C-313/05 odnoszący się do opodatkowania podatkiem akcyzowym wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodów osobowych.

Przykłady bezpośredniego wpływu orzecznictwa ETS na linię orzecniczą tut. Sądu wskazać także można w grupie spraw z zakresu podatku od towarów i usług (np.: I SA/Bk 187/08, I SA/Bk 43/08, I SA/Bk 147/08, I SA/Bk 162/08), a w obydwu rodzajach tych spraw można zauważyć wiele przykładów interpretacji przepisów polskich ustaw podatkowych w relacji z postanowieniami i regulacjami prawa wspólnotowego (np.: I SA/Bk 29/08, I SA/Bk 92/08, I SA/Bk 46/08, I SA/Bk 3/08, I SA/Bk 569/07).

W sprawie I SA/Bk 198/08 (z zakresu podatków i opłat lokalnych) zaakcentowano obowiązek interpretacji procedur krajowych zgodnie z postanowieniami TWE, z mocy art. 87 ust. 1 tego aktu.

Natomiast zagadnienia związane ze stosowaniem przepisów prawa wspólnotowego nie występowały w sprawach dot. podatku dochodowego od osób fizycznych.

W sprawach zaś dot. subwencji unijnych i funduszy strukturalnych w orzecznictwie tut. Sądu wskazywano na odrębność procedury w tych sprawach, albowiem do przepisów K.p.a. mają zastosowanie modyfikacje wprowadzone przepisami ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej. Wskazując na osłabienie pozycji procesowej stron ustawą szczególną wyżej powołaną, podkreślano obowiązek organów udzielania stronom należytej informacji w tych sprawach, którą należy odróżnić od doradztwa prawnego w konkretnej sprawie (np. I SA/Bk 223/08, I SA/Bk 193/08). Także w tej grupie spraw wielokrotnie odnoszono się do przepisów unijnych, dokonując ich wykładni (np.: I SA/Bk 408/08, I SA/Bk 170/08).

W grupie spraw rozpoznawanych w Wydziale Ogólnoadministracyjnym odniesienia do regulacji prawa wspólnotowego były mniej widoczne, aczkolwiek i tu także występowały, np. w sprawie II SA/Bk 392/08 z zakresu pomocy społecznej.

Natomiast we wszystkich rodzajach spraw zauważalna była tendencja (przy wzroście w stosunku do okresu poprzedniego) odwoływania się do Konstytucji RP i stosowania prokonstytucyjnej wykładni prawa. Przykład stanowią sprawy: II SA/Bk 864/07 (w przedmiocie dodatków mieszkaniowych), II SA/Bk 70/08 (pomocy społecznej), II SA/Bk 504/07, II SA/Bk 853/07 (odszkodowania za grunty wydzielone pod drogi publiczne w następstwie podziału nieruchomości), I SA/Bk 263/08, I SA/Bk 282/08 (podatki).

W Wydziale Ogólnoadministracyjnym w dalszym ciągu, jak w latach poprzednich dominują sprawy z zakresu prawa budowlanego (wpływ 184) oraz zagospodarowania przestrzennego (wpływ 144). W obu tych grupach nastąpił wzrost ich liczby (odpowiednio 175 i 107 za 2007 rok).

W praktyce kontynuowana była dotychczasowa linia orzecznictwa, przy czym w grupie spraw budowlanych odnotowania wymaga ewolucja linii orzeczniczej w zakresie relacji postępowania o rozgraniczenie w stosunku do postępowania o pozwolenie na budowę zasygnalizowana w wyroku w sprawie II SA/Bk 32/08 .

W sprawach z zakresu ochrony środowiska można stwierdzić, iż orzecznictwo Sądu było kontynuacją linii dotychczasowej. Sąd – jak dotychczas – w uzasadnieniach orzeczeń merytorycznych w sprawach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia akcentował rolę tych postępowań, wyjaśniając, że ich wynik nie przesądza o lokalizacji przedsięwzięcia. Kwestia lokalizacji jest następstwem bądź wcześniejszej decyzji o warunkach zabudowy, bądź treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sąd wyjaśniał, że postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia ma na celu sprecyzowanie szczegółowych wymagań ochrony środowiska.

W grupie spraw z zakresu geodezji i kartografii kontynuowano i ugruntowano pogląd o techniczno-deklaratoryjnym charakterze zapisów w ewidencji gruntów i budynków. Nadto podkreślano, powołując się na linię orzecznictwa NSA, że poprzez żądanie wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów, nie można dochodzić ani udowadniać swoich uprawnień właścicielskich, czy uprawnień do władania nieruchomością (tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Bk 648/08, II SA/Bk 717/07, II SA/Bk 4/08, II SA/Bk 384/08). W uzasadnieniach tych wyroków podkreślano, że ewidencja gruntów i budynków jest zbiorem informacji dotyczących – jeśli chodzi o grunty – ich położenia, powierzchni, rodzaju użytków gruntowych oraz ich klas gleboznawczych, oznaczenia ksiąg wieczystych, jeżeli zostały założone dla nieruchomości, w skład której wchodzi grunty (art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne), a także dotyczących właściciela gruntów (art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne). Ujawniony w ewidencji stan prawny musi być oparty na odpowiednich dokumentach, takich jak: prawomocne wyroki sądowe, ostateczne decyzje administracyjne, akty notarialne, ugody spisane w postępowaniu sądowym i administracyjnym lub inne dokumenty posiadające moc dowodową dla ustalenia prawa własności. Kierując się jednolitym rozumieniem zasad rządzących ewidencjonowaniem gruntów i budynków, sądy zwykle oddalały skargi niezadowolonych z odmowy wprowadzenia żądanych zmian do ewidencji.

W sprawach dot. zwrotu wywłaszczonych nieruchomości, godny zauważenia jest fakt wpływu na treść orzeczeń tut. Sądu wyroku TK z dnia 3 kwietnia 2008 r. sygn. akt K 6/05 orzekającego o niekonstytucyjności przepisów art. 136 ust. 6, art. 137 ust. 2 i art. 229 „a” ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, a także art. 15 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 141, poz. 1492). Kontynuowana jest linia orzecznicza, iż nie można orzec zwrotu wywłaszczonych nieruchomości, które nie znajdują się we władaniu Skarbu Państwa lub gminy a stanowią własność osób trzecich.

W sprawach dot. odszkodowań za nieruchomości wywłaszczone kontynuowana była dotychczasowa linia orzecznicza, przy czym na uwagę zasługuje prokonstytucyjna

wykładnia prawa w sprawach II SA/Bk 504/07 i II SA/Bk 853/07 i odniesienie do wyroku ETPCz w Strasburgu.

W grupie skarg na uchwały organów samorządu terytorialnego w przedmiocie planów zagospodarowania przestrzennego umocniła się linia orzecznicza nakładająca na gminę obowiązek kierowania się zasadą proporcjonalności pomiędzy ochroną z jednej strony interesu publicznego, z drugiej strony ograniczaniem interesów prywatnych właścicieli. Podkreślano, iż uchwalając plan zagospodarowania przestrzennego gmina nie może działać arbitralnie (II SA/Bk 42/08). Jednocześnie przy takim kierunku oceny uchylano te rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody, które stwierdzały nieważność postanowień planu zagospodarowania przestrzennego (w całości lub części), ale przy nadmiernej ingerencji organu nadzoru w samodzielność gminy z zakresie przysługującego jej władztwa planistycznego (II SA/Bk 441/08, II SA/Bk 585/08).

W sprawach meldunkowych utrzymała się linia orzecznicza, iż zameldowanie ma charakter jedynie ewidencyjno-porządkowy i tylko odzwierciedla stan faktyczny tj. okoliczność stałego lub czasowego przebywania określonej osoby w konkretnym miejscu. Podobnie wymeldowanie ma to tylko znaczenie, iż ewidencjonuje trwałą i dobrowolną zmianę miejsca przebywania oznaczonego podmiotu. Zarówno zameldowanie, jak i wymeldowanie nie wywierają jakichkolwiek skutków w sferze prawnej, w tym w zakresie uprawnień właścicielskich podmiotu, którego dotyczą, co więcej ani fakt zameldowania nie powoduje nabycia własności lub szczególnych przywilejów co do określonego przedmiotu, ani wymeldowanie nie powoduje utraty do niego uprawnień (II SA/Bk 51/08, II SA/Bk 645/08).

W grupie spraw z zakresu ruchu drogowego należy stwierdzić ugruntowanie się prawidłowej praktyki organów administracyjnych, które badały, czy skarżący dołożyli należytej staranności w zakresie wejścia w posiadanie kart opłaty drogowej i czy obiektywnie mieli możliwość zakupu tych kart. Praktyka ta wynikała z linii orzeczniczej tut. Sądu, który w poprzednim okresie (rok 2007) uchylił dość dużo decyzji nakładających kary pieniężne, bez faktycznie dokładnego wyjaśnienia stanu sprawy. W tej grupie spraw należy też odnotować stanowisko, iż termin zawarty w rozporządzeniu z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz.U. Nr 2, poz. 15) oraz rozporządzeniu z dn. 1 kwietnia 2005 r. sprawie badań psychologicznych kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz wykonujących pracę na stanowisku kierowcy (Dz.U. Nr 69, poz. 622) jest terminem materialnoprawnym, a jego upływ skutkuje wygaśnięciem uprawnień organów Policji do skierowania kierowcy na badania (np. II SA/Bk 125/08 i II SA/Bk 126/08).

Kontynuowana była linia orzecznicza w sprawach kombatanckich, że pomoc i współdziałanie z organizacjami ruchu oporu niepoddane dyscyplinie obowiązującej żołnierzy ugrupowań organizacyjnych nie upoważniają do przyznania uprawnień kombatanckich (II SA/Bk 341/08, II SA/Bk 622/08).

W sprawach ze skarg na bezczynność organów w sytuacjach, gdy po wniesieniu skargi, a przed jej rozpoznaniem, bezczynność została zlikwidowana przez wydanie aktu lub inne załatwienie sprawy – orzecznictwo tut. Sądu było jednolite. Postępowanie umarzano. Praktyka ta okazała się zgodna ze stanowiskiem NSA zajęтым w uchwale 7 Sędziów NSA z dnia 26 listopada 2008 r. I OPS 6/08.

Jak wynika z przedstawionej linii orzeczniczej w poszczególnych rodzajach spraw – bezapelacyjnie wpływ na wynik postępowania sądowoadministracyjnego miało orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego.

Składy orzekające w każdym przypadku stwierdzenia niekonstytucyjności przepisu uchylały decyzje administracyjne oparte na takim przepisie (np.: II SA/Bk 119/08, II SA/Bk 251/08, II SA/Bk 300/08, II SA/Bk 805/07, II SA/Bk 886/07, II SA/Bk 72/08, II SA/Bk 534/07). Powołując się na ugruntowaną linię orzecznictwa stwierdzały, że skutkiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niekonstytucyjności przepisu stanowiącego podstawę prawną decyzji jest powinność uchylecia takiej decyzji w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Jest bowiem zasadą, że sąd administracyjny uchyla zaskarżoną decyzję, jeżeli stwierdza wystąpienie w sprawie przesłanek do wznowienia postępowania administracyjnego. Skoro okoliczność orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego to aktu wydana została decyzja, jest podstawą do wznowienia postępowania administracyjnego (przesłanka wznowieniowa z art. 145 „a” § 1 K.p.a.), to taka regulacja prawna uzasadnia uchylenie zaskarżonej decyzji przez sąd administracyjny stosownie do przepisu art. 145 § 1 pkt 1 lit „b” ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Generalnie w działalności orzeczniczej tut. Sądu, wzorem lat ubiegłych, starano się uwzględnić zarówno orzecznictwo rodzimego sądu, jak i ogólną linię orzeczniczą, przyjmując jako nadrzędną zasadę zgodności w orzecznictwie sądowoadministracyjnym. Priorytetem bowiem jest jednolitość orzecznictwa. Ugruntowano praktykę sięgania do regulacji prawa unijnego i oceny zgodności polskich norm prawnych z unijnymi, jako prawidłowej formy interpretacji prawa. Szerzej i śmielej w orzeczeniach tut. Sądu sięgano do stosowania Konstytucji RP i jako zasadę przyjmowano prokonstytucyjną wykładnię prawa.

W działalności sądu swoją ustawową rolę odegrał też Wydział Informacji Sądowej, który udzielał informacji o właściwości sądu, stanie spraw załatwianych w sądzie, udostępniał stronom akta do wglądu, prowadził sprawy petycji, skarg i wniosków, zajmował się sprawozdawczością statystyczną sądu, nadto pełnił obowiązki administratora systemu informatycznego i przygotowywał orzeczenia sądu do przekazania do zbiorów urzędowych. Prowadził też zbiór przepisów prawa europejskiego i bibliotekę sądową.

Wybrane z lat poprzednich oraz aktualne orzeczenia tut. Sądu były i są udostępniane na niniejszej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej sądu.

Alternatywną drogą dostępu jest strona www.nsa.gov.pl oraz www.orzeczenia.nsa.gov.pl.

W systemie Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach wg stanu na 30 października 2008 r. zostało zamieszczonych 3426 zanonimizowanych orzeczeń WSA w Białymstoku. Podać trzeba, iż tut. Sąd ma najwyższy w skali wszystkich sądów administracyjnych procentowy wskaźnik orzeczeń tezowanych w stosunku do liczby ogólnej orzeczeń danego sądu. Wskaźnik ten dla orzeczeń wydanych w okresie od 1 października 2007 do 30 maja 2008 r. dla tut. Sądu wynosił 11,7 %, podczas gdy kolejny „najwyższy” wskaźnik wynosił 2,3 % (NSA oraz WSA w Szczecinie), a większość sądów nie przekroczyła 1 % wskaźnika (opracowanie Wydziału Informatyki w Kancelarii Prezesa NSA z dnia 28.11.2008 r.). Na koniec roku sprawozdawczego zanonimizowano 3525 orzeczeń.

Należy podać, że w zeszytach ONSA i WSA nr 3, 4 i 6 zostało zamieszczonych 7 wyroków tut. Sądu: 3 (w sprawach I SA/Bk 360/06, I SA/Bk 370/06, I SA/Bk 104/07) dotyczyły problematyki zakresu prawa podatkowego, zaś 4 (II SA/Bk 69/06, II SA/Bk

164/07, II SA/Bk 77/07, II SA/Bk 461/07) problematyki Wydziału Ogólnoadministracyjnego, a w szczególności: udzielenia informacji publicznej oraz stwierdzenia nieważności uchwał organów samorządowych.

W „Zeszytach Naukowych Sądownictwa Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych” omówiono wyrok w sprawie I SA/Bk 415/07 dotyczący podatku leśnego.

W „Monitorze Podatkowym” zamieszczono 4 wyroki: I SA/Bk 10/08, I SA/Bk 174/08, I SA/Bk 166/08 i I SA/Bk 173/08. Dotyczyły one podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od towarów i usług oraz odsetek za zwłokę i zasad amortyzacji środków trwałych.

Dziennik „Rzeczpospolita” zamieścił w 2008 roku informacje o 4 wyrokach (I SA/Bk 162/08, I SA/Bk 254/08, I SA/Bk 263/08, II SA/Bk 637/07). Dotyczyły one podatku od towarów i usług, interpretacji podatkowej indywidualnej oraz opłaty za korzystanie ze środowiska.

Także dziennik „Gazeta Prawna” zamieścił łącznie 49 informacji o orzeczeniach tut. sądu obejmujących zarówno problematykę podatkową, jak i zagadnienia ogólnoadministracyjne.

Lokalna prasa wielokrotnie informowała o toczących się w tut. sądzie sprawach budzących zainteresowanie społeczne.

Tabela 1 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2008 r. w Wydziale I

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONE			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	103	44	41	28	13	106
Luty	106	46	43	30	13	109
Marzec	109	38	51	37	14	96
Kwiecień	96	36	38	30	8	94
Maj	94	46	39	31	8	101
Czerwiec	101	45	43	34	9	103
Lipiec	103	57	31	22	9	129
Sierpień	129	46	33	14	19	142
Wrzesień	142	59	48	35	13	153
Październik	153	60	70	60	10	143
Listopad	143	95	58	48	10	180
Grudzień	180	53	54	45	9	179
RAZEM	103	625	549	414	135	179

Tabela 2 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2008 r. w Wydziale II

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONE			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	229	112	66	37	29	275
Luty	275	77	85	56	29	267
Marzec	267	83	71	46	25	279
Kwiecień	279	79	91	57	34	267
Maj	267	49	77	41	36	239
Czerwiec	239	82	65	48	17	256
Lipiec	256	79	47	35	12	288
Sierpień	288	76	56	29	27	308
Wrzesień	308	89	56	35	21	341
Październik	341	69	83	57	26	327
Listopad	327	76	105	79	26	298
Grudzień	298	61	78	63	15	281
RAZEM	229	932	880	583	297	281

Dane zawarte w tabelach 1, 2 obejmują:

- skargi na akty i czynności organu (repertorium SA),
- skargi na bezczynność organu (repertorium SAB),
- inne niż wymienione w pkt. 1, 2 sprawy rozpatrywane na podstawie przepisów – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a w tym między innymi dla wpisywania wniosków o przyznanie prawa pomocy składanych przed wpłynięciem skargi (repertorium (SO))

Tabela 3 – Sprawozdanie statystyczne z ruchu i załatwienia spraw za 2008 rok w WSA Białystok

Wydz.	Typ repert.	Pozostało z 2007 r.	Wpłynęło w 2008 r.	ZAŁATWIONO											Pozostało na 2009 r.
				Łącznie na rozprawie i na pos. niej. (6 + 11)	Na rozprawie					Na posiedzeniu niejawnym					
					ogółem	uwzgl. skargę	oddalono skargę	odrzucono skargę	w inny sposób	ogółem	uwzgl. skargę	oddalono skargę	odrzucono skargę	w inny sposób	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

I	SA	103	614	538	410	144	256	4	6	128	-	-	73	-	179
	SAB	-	4	4	2	1	1	-	-	2	-	-	1	-	-
	SO	-	7	7	2	2	-	-	-	5	3	-	1	1	-
		103	625	549	414	147	257	4	6	135	3	-	75	1	179
II	SA	216	848	804	535	143	372	13	7	269	6	-	200	-	260
	SAB	12	75	68	47	16	8	18	5	21	-	-	18	-	19
	SO	1	9	8	1	1	-	-	-	7	4	-	-	3	2
		229	932	880	583	160	380	31	12	297	10	-	218	3	281
WSA	SA	319	1462	1342	945	287	628	17	13	397	6	-	273	-	439
	SAB	12	79	72	49	17	9	18	5	23	-	-	19	-	19
	SO	1	16	15	3	3	-	-	-	12	7	-	1	3	2
		332	1557	1429	997	307	637	35	18	432	13	-	293	4	460

Tabela 4 – Załatwienie na rozprawach skarg na akty administracyjne w latach 2004-2008

Rok	Załatwiono na rozprawie:			
	Ogółem:	w tym:		
		uwzględniono:	oddalono	w inny sposób
2004	1301	350	896	55
2005	961	208	690	23
2006	1045	283	696	66
2007	1176	422	705	49
2008	994	304	637	18

Tabela obejmuje załatwienie w dwóch wydziałach orzeczniczych WSA w Białymstoku (sprawy z repertorium SA i SAB)

Tabela 5 – Wpływ skarg kasacyjnych do WSA w Białymstoku w 2008 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło	Odrzucono skargę kasacyjną	Przekazano do NSA
1	SA	215	28	221
2	SAB	12	1	9
3	SO	0	0	0
Razem	(SA+ SAB+SO)	227	29	230

Tabela 6 – Terminowość załatwiania spraw w WSA Białystok w 2008 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do jej załatwienia upłynął okres:							
		razem (4-10)	do 2 miesięcy	powyżej 2 miesięcy do 3 m-cy	powyżej 3 miesięcy do 4 m-y	powyżej 4 miesięcy do 6 m-y	powyżej 6 miesięcy do 12 m-y	powyżej 12 miesięcy do 24 m-y	powyżej 24 miesięcy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	SA	1 342	472	348	183	213	99	25	2
2.	SAB	72	28	14	13	11	4	2	0